

DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.9.2024.304-223>
УДК: 7.012:655.3.066.11].021.2:378.4(477-25)КСУБГ

Наталія Миколаївна БАЛАБУХА,

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна,
e-mail: n.balabukha@kubg.edu.ua,
ORCID: 0009-0001-7050-2626

Оксана Григорівна ЗДОР,

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна,
e-mail: o.zdor@kubg.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-9914-5506

Катерина Володимирівна РАДЬКО,

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна,
e-mail: k.radko@kubg.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-5021-2827

**ДИЗАЙН КНИГИ ЯК ПРОЄКТНА РОБОТА
СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ГРАФІЧНИЙ
ДИЗАЙН» УНІВЕРСИТЕТУ ГРІНЧЕНКА**

Анотація. Статтю присвячено огляду студентських проєктів кафедри дизайну Університету Грінченка, що їх було виконано протягом 2019-2023 рр. і представлено на виставці «Відкриваємо книгу», яка тривала в Музеї книги і друкарства України у березні-квітні 2024 р. Досліджено приклади виконання навчальних завдань студентів третього курсу зі створення цілісного художнього образу книги з врахуванням впливу історичного та мистецького контексту, а також стилістичні, формальні і концептуальні рішення

простору книги. Розглянуто і проаналізовано досвід аналогічних виставок в Україні в контексті формування сучасної культури мистецтва книги, тенденції розвитку книжкової графіки, літерації та шрифту в книзі. Метою розвідки є аналіз найкращих книжкових студентських проєктів і висвітлення методики викладання дисципліни «Дизайн книги художньої літератури» за освітньо-професійною програмою 022.00.01 «Графічний дизайн» першого (бакалаврського) рівня кафедри дизайну Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Акцентовано систематизацію досвіду співавторів у викладанні означеної дисципліни та окреслено спільне бачення напрямків реалізації оформлення книги у професійній освіті графічного дизайну. В основу дослідження покладено методи спостереження, експерименту та систематизації, які дали змогу структурувати методику викладання дисципліни «Дизайн книги художньої літератури» та застосування її у проєктній діяльності студентів. Визначено мистецтвознавчий контекст студентських проєктів.

Ключові слова: графічний дизайн, дизайн книги, виставка, студентський проєкт, книжкова графіка, ілюстрація, каліграфія, рукописний шрифт, шрифт, графічна техніка.

Вступ. З початком ХХІ ст. в Україні поступово відновлюється традиція проведення великих книжкових виставок і фестивалів. Та передвісником поживалення ринку книговидавництва в Україні, стало проведення Першого «Форуму видавців у Львові» у Національному музеї у Львові імені митрополита Андрея Шептицького ще у вересні 1994 р. Олександра Коваль, майбутній президент «Форуму видавців», а тоді директор видавничої спілки

«Просвіта», зазначала, що форум «був відповіддю на кризу 1992-1993 рр., яка перетворила книготорговельну мережу України на пустелю, і «мав стати платформою для ділового спілкування учасників книжкового ринку, насамперед видавців із книгарями, а також для залучення до дискусії ширшого культурного кола: авторів, перекладачів, редакторів, художників, музикантів» [11].

У 2002 р. за ініціативою Об'єднання художників графічного мистецтва Київської організації Національної спілки художників України починає проводитися виставка-конкурс імені Георгія Якутовича. Організатори події підкреслюють, що «традиція проведення виставки-конкурсу імені Якутовича надає новий імпульс відродженню і розвитку українського графічного мистецтва, є стимулом у прагненні творчої молоді творити красу і добро» [1]. Згодом, виставка стає всеукраїнською, а для відзначення здобутків молоді було запроваджено спеціальну номінацію у конкурсній програмі.

Міжнародний фестиваль дизайну «Корова» («COW International Design Festival», англ. «COW» апелює до «Center of the World», тобто «центр світу») – це дизайнерський фестиваль, що проводиться у місті Дніпро, починаючи з 2004 р. Вперше відбувся як виставка робіт найкращих дніпровських дизайнерів, поступово суттєво розширює свою географію і залучає учасників з майже 30 країн світу і є надзвичайно популярним серед студентів-дизайнерів з країн Європи, Азії, Австралії та Америки. Профілем події є ілюстрація, книжковий та графічний дизайн тощо [5]. Метою фестивалю «Корова» є промоція дизайнерського фаху, підтримка талановитої молоді, створення можливостей для спраглих навчання, обміну знаннями та набуття зв'язків у професійному дизайнерському середовищі.

Інституційними подіями сучасності стають також фестиваль дитячої книги «Азбукове Королівство Магів і Янголів», що проводиться у Музеї книги і друкарства України, починаючи з 2010 р. [13] та міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал», надзвичайно успішний і популярний захід, що його було започатковано 2011 р. [10].

Спираючись на сталий попит та інтерес як художників і дизайнерів, учасників виставок, так і видавців, які знаходять нові імена для видавничих проєктів, Національна спілка художників України започатковує 2010 р. Всеукраїнську виставку книжкової графіки. Слід зазначити, що експонентами першої трієнале були переважно курсові та дипломні роботи випускників НАОМА. Враховуючи інтерес до виставки і успіх вернісажу, було затверджено проводити Всеукраїнську виставку книжкової графіки як трієнале [8].

Постановка проблеми. Активними учасниками і рушійною силою вищезгаданих мистецьких подій традиційно виступають випускники і студенти старших курсів художніх вишів нашої країни, для яких ці виставки стали чудовою можливістю професійного старту, платформою для експонування своїх творів та знайомства з майбутніми роботодавцями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оскільки предметом наукового інтересу даної розвідки є матеріал, що створюється безпосередньо зараз, висвітлення в літературі цього феномену бути не може. Відповідно, спиратися при створенні даної розвідки можемо на джерела, присвячені мистецтву сучасної вітчизняної графіки, дизайну книги, зокрема – студентським розробкам, а це праці Ю. Белічка, О. Лагутенко [6], О. Ламонової, В. Мітченка [7], Ю. Пшеничного [8], А. Шпакова [12].

Метою розвідки є огляд виставки найкращих книжкових студентських проєктів 2019-2023 рр. та

висвітлення методики викладання дисципліни «Дизайн книги художньої літератури» за освітньо-професійною програмою 022.00.01 «Графічний дизайн» першого (бакалаврського) рівня кафедри дизайну Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. На виставці «Відкриваємо книгу», яка тривала в Музеї книги і друкарства України у березні-квітні 2024 р., представлено кращі роботи студентів третього курсу за 2019-2023 рр.

Виклад основного матеріалу. Робоча програма дисципліни «Дизайн книги художньої літератури» містить завдання, послідовне й успішне виконання яких дозволяє студентам пройти всі етапи роботи дизайнера та ілюстратора над книгою, в результаті мати уявлення про книгу як цілісну систему усіх елементів. Робота з архітектонікою видання, з образом книги й образністю ілюстрацій, окремих персонажів, оздоблювальна графіка, конструктивні особливості макету – все це спонукає знайомитись як з новими рішеннями і можливостями для митця, так і, безумовно, звертатись до досвіду авторитетних імен в мистецтві і книги зокрема. «Для Нарбута взірцем синтезу мистецтв була книжка... Синтез – ідеал розквіту. Він мислився як подолання суперечностей часу, кризової ситуації» [6, с.32]. Тому особливо значимим стало для студентів представити свої книжкові проєкти на виставці «Відкриваємо книгу» в просторі Музею книги і друкарства України, а викладачам певною мірою підсумувати досвід роботи зі студентами.

Серед задач дисципліни «Дизайн книги художньої літератури» – створення зовнішнього оформлення: палітурки, суперобкладинки або футляру, форзацу та нахзацу; а також блоку книги, розробка типового розвороту та особливих сторінок: авантитулу, титулу, контртитулу або фронтиспису, шмуцтитулу, спускової шпальти, кінцевої

шпальти. У процесі навчання студенти знайомляться з конструктивними елементами книги, досліджують можливі засоби виразності в мистецтві книги та створюють образно-смыслову, конструктивну й просторову композицію книги, прослідковують зв'язок дизайнерського рішення і змісту, характеру та призначення тексту.

Під час роботи над завданнями курсу студенти вчать бачити книгу цілісним і функціональним художнім об'єктом з усією її багатшаровістю організації та сприйняття. Формують художній образ книги, в якому взаємодіють текст і зображення, враховують вплив історичного і мистецького контексту на дизайн книги. Досліджують можливості книжкової форми, структурних елементів книги та взаємовплив і важливість просторово-часового, структурного, ілюстративно-образного та шрифтового рішень книги. В дизайні книги всі без виключення її елементи: текст, ілюстрації, службова графіка, система рубрикації, є важливими складовими книжкового дизайну для формування цілісного композиційного образу книги в організації обкладинки, форзацу, особливих сторінок, книжкового блоку, додаткових елементів зовнішнього оформлення. [4]

Після вибору теми для семестрової роботи студенти опрацюють історичний матеріал та аналоги по обраній темі, відбувається вивчення матеріальної культури часу обраного літературного твору. Розробляється принципний макет видання, в якому закладаються пропорції розвороту, основні маси тексту та рубрикації, схематично намічених ілюстрацій (рис.1).

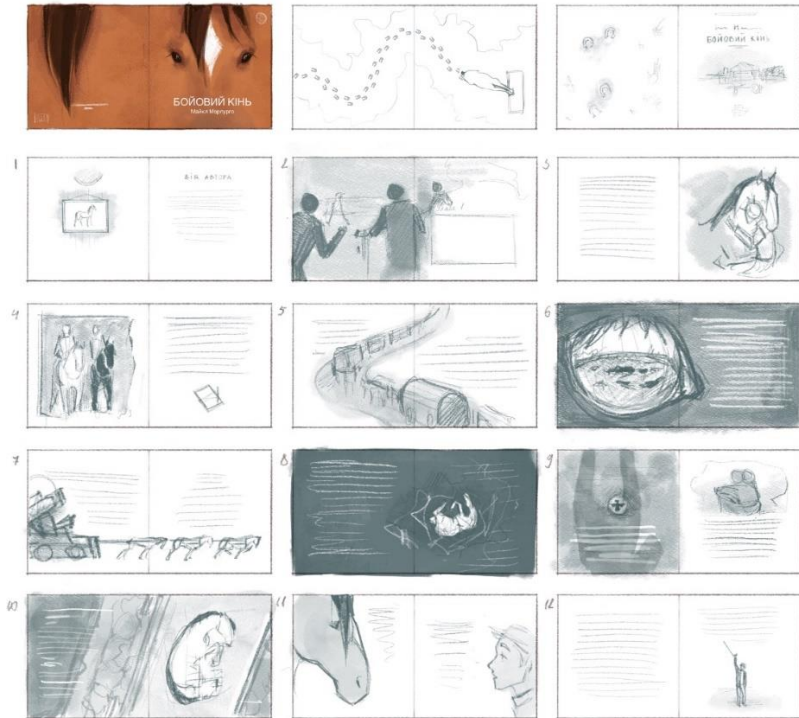


Рис.1. Демченко А. Розкадровка до книжки М. Морпурго «Бойовий кінь». 2023 р.

Джерело: фонди кафедри дизайну ФОМД Університету Грінченка

Паралельно відбувається пошук персонажів, створюються ескізи ілюстрацій із урахуванням образного рішення чи буквального підходу до літературного тексту (рис. 2). Вже на цьому етапі роботи необхідно врахувати єдність замислу книги, стилістики майбутніх ілюстрацій (рис. 3) і їхньої графічної техніки та характеру літературного тексту; прослідкувати зв'язок ілюстрацій із композиційними і предметно-декоративними засобами виразності видання. «Всі композиційні рішення в книзі

мають на меті гармонійне поєднання змісту і форми, образно-сюжетний та структурний аспекти в книзі не розділені» [4, с.279].



Рис. 2. Демченко А. Ескізи ілюстрацій до книжки М. Морпурго «Бойовий кінь». 2023 р. Джерело: Фонди кафедри дизайну ФОМД Університету Грінченка



Рис. 3. Демченко А. Пошук графічної техніки для ілюстрацій до книжки М. Морпурго «Бойовий кінь». 2023 р. Джерело: Фонди кафедри дизайну ФОМД Університету Грінченка

Ще на етапі розкадровки, задумуючи елементи зовнішнього оформлення, вирішуючи суперобкладинку чи футляр, обкладинку книги, форзаци, студенти використовують композиційні принципи та художні елементи спільні для книги, прагнучи створити її в стилістичній та архітектонічній цілісності. Справедливим буде зазначити, «що архітектоніка книги є основою спільного існування усіх її складових, презентує книгу як унікальний синтетичний об'єкт, що поєднує різні види

мистецтв: літературу, образотворче мистецтво та абстрактні знакові системи (шрифт та орнамент)» [7, с.15].

Ілюстрування книги – це також спосіб прочитання літературного тексту й одна з найцікавіших та найочікуваніших задач для студентів у роботі над книгою. У залежності від обраної літературної основи студенти обирають і графічну мову для своїх проєктів. Гармонійне поєднання ілюстрації зі структурою видання становить окрему цінність у мистецтві книги. Книжкова ілюстрація як важливий компонент книги на пряму взаємодіє з текстом та формує у книзі окремий просторовий і смисловий ряд, хоч і свідчить про певні протиріччя. З одного боку, ілюстрація та усі різноманітні елементи, які створюють зображальний простір книги, – візуальна інтерпретація літературного тексту, тобто щось підпорядковане, другорядне, що слідує за текстом. З іншого, ілюстрація – повноцінний жанр образотворчого мистецтва. У кожний час, у кожного покоління авторів і художників книги – своя літературна і візуальна мова, свої образні і художні рішення книги. Студенти прагнуть максимально використати творчі можливості у створенні своїх книжкових проєктів, спираючись на досвід класичних зразків з історії мистецтва книги, або надихаючись знахідками в сучасній книзі сучасних їм митців.

Працюючи над ілюстративним рядом до книги, студенти часто звертаються до традиції національної визначеності форми українського книжкового графічного мистецтва II пол. XX ст., надихаються творами Георгія Якутовича, Василя Касіяна, Михайла Дерегуса, Володимира Юрчишина та ін. [12] Навчаючись на другому курсі, студенти займаються друкованою графікою і вже мають досвід і можливість виконати ілюстративну частину книги, надаючи увагу проблемам форми і техніки. Для ілюстрацій у книзі використовується увесь арсенал

графічних технік, від дуже популярної серед студентів цифрової графіки (рис. 4) до традиційних доступних студентам технік друкованої графіки – гравюри на картоні, ліногравюри (рис. 5) та техніки сухої голки, а також монотипії та технік рисунку тушшю, олівцями, маркерами, акварелі, гуаші, аплікації чи колажу (рис. 6) тощо.



Рис. 4. Гринь А. Обкладинка та ілюстрація до книжки К.С. Льюїс «Хроніки Нарнії. Лев, Чаклунка і стара шафа». Цифрова графіка. 2022 р. Джерело: Фонди кафедри дизайну ФОМД Університету Грінченка



Рис. 5. Бочкарьова К. Ілюстрації та заставки до книжки Террі Пратчетта «Морт». Ліногравюра. 2019 р. Джерело: Фонди кафедри дизайну ФОМД Університету Грінченка

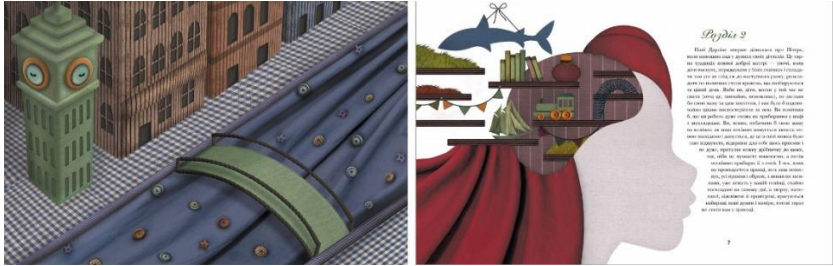


Рис. 6. Мазніченко А. Форзац та ілюстрація до книжки Джемс Баррі «Пітер Пен». Колаж. 2023 р. Джерело: Фонди кафедри дизайну ФОМД Університету Грінченка

Після створення графічного ряду студенти оцифровують і готують ілюстрації та інші оздоблювальні елементи книги до друку відповідно актуальних вимог поліграфії. Маючи підготовлену до друку ілюстративну частину, студенти створюють макет книги в програмі верстки, вивчаючи основні інструменти для роботи над макетом багатосторінкового видання і роботи з текстовими блоками. Окремо створюються шрифтові блоки для обкладинки і групи вхідних сторінок, які містять автора і назву книжки та усі необхідні елементи. Це може бути поєднання блоків рукописного і наборного шрифту.

В сучасній книзі приділяється особлива увага шрифтовому оформленню. Врахування пропорцій, масштабу, форми шрифтових блоків у книзі дуже важливо, вміння доречно використовувати типографію мають бути базовими навичками графічного дизайнера. На першому курсі студенти кафедри дизайну вивчають дисципліну «Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні», на третьому – «Проектування рекламно-графічних комплексів», що готує їх до створення шрифтових груп обкладинки, титулу та усієї рубрикації книги, літерацій, використання рукописного письма в дизайні книги.

Розробка студентами мальованої шрифтової композиції (літерації) для вирішення конкретних задач – оформлення обкладинки, заголовків, стає виразним візуальним акцентом книги, додає емоційного забарвлення і в цілому підвищує якість дизайну книжкового проєкту. Поєднання набірного шрифту та рукописного напису створює ефектний контраст, що робить їх ідеальними партнерами в оформленні книги (рис. 7).

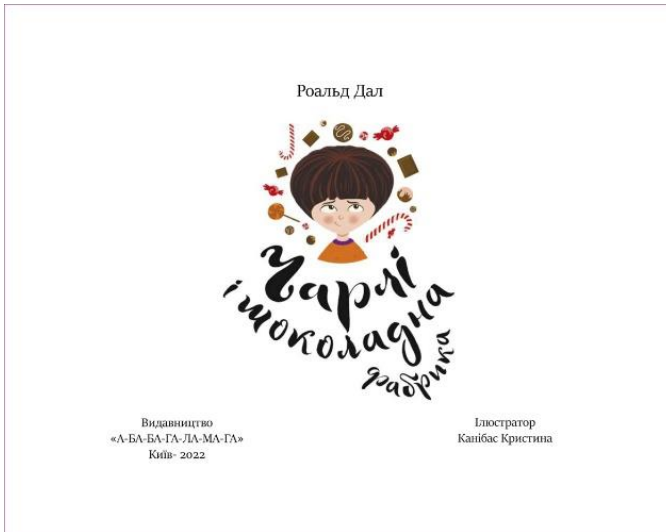


Рис. 7. Канібас К. Титул до книжки Р. Дала «Чарлі і шоколадна фабрика». Цифрова графіка. 2022 р. Джерело: Фонди кафедри дизайну ФОМД Університету Грінченка

Крім цього, студенти використовують способи набору тексту за складною траєкторією або складної форми, відмінної від звичного прямокутника полоси набору, створюючи таким чином додаткові виразні елементи книжкового простору (рис. 8).



*Рис. 8. Яковенко К. Фрагменти оригінал-макету до книжки В. Аренєва «Бісова душа або Заклятий скарб». 2022 р.
Джерело: Фонди кафедри дизайну ФОМД
Університету Грінченка*

У представлених на виставці проєктах студенти використовували як стилізовані, доопрацьовані у векторних програмах літерації на основі рукописних шрифтів, так й безпосередньо каліграфічні написи, написані на папері, відскановані і вставлені у макет.

Мальовані написи та каліграфія широко використовувалися в оформленні української книги протягом ХХ ст., зокрема Георгієм Нарбутом, який як «...справжній майстер книжкового оформлення ...не лише володів чудовим умінням створення малюнків, а й тонким відчуттям шрифтових рішень. Пошук власних інтерпретацій традиційних шрифтів тривав протягом усього його творчого життя» [9, с.28]. Г. Нарбут проявив себе не тільки як уважний та вдумливий дослідник української

рукописної спадщини, але став вчителем та натхненником цілої плеяди графіків, майстрів шрифтової композиції, які долучилися до становлення українського шрифтарства.

Дослідженню історії шрифту багато уваги приділяв і Володимир Юрчишин: «...мистецтво шрифту було тим захопленням Володимира Юрчишина, в якому найяскравіше проявився талант художника» [2, с.10]. Окрім майстерно виконаних каліграфічних шрифтових блоків у оформленні книги, художник часто використовував для створення написів лінорит та цинкографію, що теж можна позначити як літерацію.

Мало досліджена шрифтова спадщина Якова Гніздовського, саме як шрифтового дизайнера, який «завжди підкреслював важливість каліграфії, як основи друкарського шрифту» [3] та втілив багато цікавих дизайнерських рішень у книжкових обкладинках.

Вплив мистецтва літерації та каліграфії майстрів ХХ-ХХІ ст. помітний у творчості сучасних графічних та шрифтових дизайнерів, таких як Віталій Мітченко, Олексій Чекаль, Дмитро Растворцев.

Таким чином, українську графічну школу ХХ – поч. ХХІ ст., зокрема її шрифтову галузь, можна розглядати як фундаментальне підґрунтя для спрямування творчих пошуків студентів у проєктування книги, що дозволить молодим дизайнерам продовжувати традиції та одночасно інтегруватися в сучасний мистецький простір.

Висновки. На виставці «Відкриваємо книгу», було представлено 31 книжковий проєкт. Проаналізувавши експоновані твори, було відстежено шлях найважливіших складових для успішного виконання дизайнерського проєкту. Результати дослідження акумулюють багаторічний досвід співавторів, набутий у процесі викладання книжкової композиції, графічних технік, рукописного шрифту, каліграфії та окреслюють спільне

бачення напрямків реалізації синтезу цих дисциплін у професійній освіті графічного дизайнера.

Розвиток видавничої справи у нашій країні потребує постійного залучення висококласних фахівців у галузі дизайну і художнього оформлення книги. Велике значення приділяється питанню підвищення якості художнього оформлення, ілюстрування та додрукарської підготовки книжкових видань. Особливо важливим для нашого часу є наслідування та розвиток національної школи книжкової графіки. Саме тому в оформленні видань художньої літератури актуальним залишається володіння і вміння синтезувати традиційні і цифрові графічні техніки, а також культура роботи зі шрифтом – одним з найнеобхідніших інструментів графічного дизайнера. Творчі рішення, оригінальність трактування обраних студентами тем, образна мова демонструють неординарність мислення і творчий рівень студентів. Набуті вміння є важливими і цінними для подальшої роботи в галузі дизайну книги. Комплекс завдань курсу сприяє покращенню фахової підготовки, дає змогу успішно втілювати творчі замисли майбутнього фахівця у царині графічного дизайну.

Список використаної літератури:

1. XI Виставка-конкурс імені Георгія Якутовича. URL: <http://dvnshu.com/archiv/532-vistavka-konkurs.html>.
2. Володимир Юрчишин. Мистецтво книги: Вибране з колекції Музею книги і друкарства України. Каталог. Упорядкув. В. Белиба, Н. Глоба, А. Довбуш, Г. Ємець, Г. Сокиріна. Київ: Музей книги і друкарства України, 2015. 92 с.
3. Дудник І. Гніздовський (5 майстрів українського шрифтового стилю). Кирилівські читання. URL: <https://cyreading.blogspot.com/2015/08/5.html>.

4. Здор О. Дизайн книги. Синтез змісту і форми: мистецькі та наукові аспекти. Ерделівські читання. Матеріали 25-ї Міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород, 11-13 жовтня 2020 р. Сс. 267-281.
5. Конкурс для дизайнерів та ілюстраторів «Корова». Простір української дитячої книги. URL: <https://www.barabooka.com.ua/konkurs-dlya-dizajneriv-ta-ilyustratoriv-korova-2/>.
6. Лагутенко О. Графіки. Нариси з історії української графіки ХХ століття. Київ: Грані-Т, 2007. 168 с.
7. Мітченко В. Про майбутнє паперової книги. Художник і книга: зб. тез доповідей наук.-практ. конф., Київ, 07 травня 2019 р. Київ, 2019. Сс.14-16.
8. Пшеничний Ю. Студентські книжкові проекти – переможці на конкурсі «Мистецтва книги». Технологія і техніка друкарства. 2011. Вип. 3(33). Сс. 151-154.
9. Українська абетка. Малюнки Георгія Нарбути. Харків: Вид. Олександр Савчук, 2022. 64 с.
10. Фестиваль 2024 – Книжковий Арсенал. Книжковий Арсенал. URL: <https://book.artarsenal.in.ua/festyval-2024/>.
11. Форум видавців у Львові. Форум видавців. Універсальний словник-енциклопедія. 4-те вид. Київ: Тека, 2006. URL: <http://surl.li/uxmbxk/>.
12. Шпаков А. Станкова і книжкова графіка. Історія українського мистецтва: у 6 т. Київ, 1967. Т. 5. Сс. 302-323.
13. Щорічний фестиваль дитячої книги «Азбукове Королівство Магів і Янголів». URL: <http://surl.li/yknyeq/>.

Nataliia M. BALABUKHA,

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
Kyiv, Ukraine,
e-mail: n.balabukha@kubg.edu.ua,
ORCID: 0009-0001-7050-2626

Oksana G. ZDOR,

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
Kyiv, Ukraine,
e-mail: o.zdor@kubg.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-9914-5506

Kateryna V. RADKO,

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Kyiv, Ukraine,
e-mail: k.radko@kubg.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-5021-2827

**BOOK DESIGN AS A PROJECT STUDENTS' WORK
OF "GRAPHIC DESIGN" SPECIALIZATION
OF GRINCHENKO UNIVERSITY**

Abstract. The article is dedicated to the review of student projects of the Department of Design of Borys Grinchenko University, which were carried out during 2019-2023. The exhibition "Opening a Book", which lasted in the Museum of Books and Printing of Ukraine in March-April 2024, presented the works of the third-year students. The examples of implementation of educational tasks on creation of a holistic artistic image of a book, taking into account the influence of historical and artistic context, as well as stylistic, formal and conceptual solutions of the book's space, are studied. The experience of similar exhibitions in Ukraine is analyzed in the

context of formation of the modern culture of book art, the trends of development of book graphics, lettering and font in the book. Objective of the study is to analyze the best students' book projects and to highlight the methodology of teaching the discipline "Fiction Book Design" under the educational and professional program 022.00.01 "Graphic Design" of the first (bachelor's) level at the Department of Design, Faculty of Fine Arts and Design, Borys Grinchenko University; to systematize the experience of co-authors in teaching the specified discipline and to outline a common vision of directions for implementation of book design in the graphic design professional education. The research is based on the methods of observation, experiment and systematization, which made it possible to structure the methodology of teaching the discipline "Fiction Book Design" and its application in the project activities of students. The art history context of the student projects is defined. Having analyzed the works that were presented at the exhibition "Opening the Book", we traced the way of the most important components for successful implementation of a specific design project. The results of the study accumulate many years of experience of the co-authors, acquired in the process of teaching book composition, graphic techniques, handwritten font, calligraphy and outline a common vision of directions for the synthesis of these disciplines in the professional education of a graphic designer.

The development of publishing business in our country requires the constant involvement of high-class specialists in the field of design and artistic design of books. The great importance is attached to the issue of improving the quality of artistic design, illustration and pre-print preparation of book editions. Inheritance and development of the national school of book graphics is especially important for our time. That is why proficiency and ability to synthesize the traditional and digital graphic techniques, as well as the culture of working with

typefaces - one of the most necessary tools of a graphic designer remain relevant in the design of fiction publications. The creative solutions, originality of interpretation of topics chosen by the students, figurative language, demonstrate the extraordinary thinking and creative level of the students. The acquired skills are important and valuable for further work in the field of book design. The set of tasks of the course contributes to improvement of professional training, makes it possible to successfully realize the creative ideas of a future specialist in the field of graphic design.

Key words: graphic design, book design, exhibition, student project, book graphics, illustration, calligraphy, handwritten font, font, graphic technique.

References:

1. XI Vystavka-konkurs imeni Heorhiia Yakutovycha [Exhibition-competition named after Heorhiy Yakutovych]. Available at: <http://surl.li/ftfine> [in Ukrainian].
2. Volodymyr Yurchyshyn. Mystetstvo knyhy: Vybrane z koleksii Muzeiu knyhy i drakarstva Ukrainy. Kataloh (2015) [The art of the book: Selected from the collection of the Museum of Books and Printing of Ukraine. Catalogue]. Kyiv: Muzei knyhy i drakarstva Ukrainy [in Ukrainian].
3. Dudnyk, I. Hnizdovskyi (5 maistriv ukrainskoho shryftovoho styliu) [Hnizdovskyi (5 masters of Ukrainian font style)]. Kyrylivski chytannia. Available at: <http://surl.li/pueqrv> [in Ukrainian].
4. Zdor, O. (2020). Dyzain knyhy. Syntez zmistu i formy: mystetski ta naukovi aspekty [Book design. Synthesis of content and form: artistic and scientific aspects]. Erdelivski chytannia. Materialy 25-yi Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii. Uzhhorod, 11-13, 2020, 267-281 [in Ukrainian].
5. Konkurs dlia dyzaineriv ta iliustratoriv "Korova". Prostir ukrainskoi dytiachoi knyhy [Competition for designers and

- illustrators “Cow”]. Available at: <http://surl.li/efscab> [in Ukrainian].
6. Lahutenko, O. (2007). Hrafiyky. Narysy z istorii ukrainskoi hrafiyky KhKh stolittia [Graphs. Essays on the history of Ukrainian graphics of the 20th century]. Kyiv: Hrani-T [in Ukrainian].
7. Mitchenko, V. (2019). Pro maibutnie paperovoi knyhy [About the future of the paper book]. Khudozhnyk i knyha: zb. tez dopovidei nauk.- prakt. konf., Kyiv, 07 travnia 2019 r. Kyiv, 2019, 14-16 [in Ukrainian].
8. Pshenychnyi, Yu. (2011). Studentski knyzhkovi proekty – peremozhtsi na konkursi “Mystetstva knyhy” [Student book projects are winners of the “Book Art” competition]. Tekhnolohiia i tekhnika drukarstva: zbirnyk naukovykh prats.3(3), 151-154 [in Ukrainian].
9. Ukrainska abetka. Maliunky Heorhiiia Narbuta [Ukrainian alphabet. Drawings by George Narbut] (2022). Kharkiv: Vyd. Oleksandr Savchuk [in Ukrainian].
10. Festyval 2024 – Knyzhkovyi Arsenal. Knyzhkovyi Arsenal [Festival 2024 – Book Arsenal. Book Arsenal]. Available at: <http://surl.li/gwvuka> [in Ukrainian].
11. Forum vydavtsiv u Lvovi (2006) [Forum of publishers in Lviv]. Forum vydavtsiv Universalnyi slovnyk-entsyklopediia. 4-e vyd. Kyiv: Teka. Available at: <http://surl.li/kaewq> [in Ukrainian].
12. Shpakov, A. (1967). Stankova i knyzhkova hrafiyka [Easel and book graphic art]. Istoriiia ukrainskoho mystetstva: u 6 t. Kyiv, 5, 302-323 [in Ukrainian].
13. Shchorichnyi festyval dytiachoi knyhy “Azbukove Korolivstvo Mahiv i Yanholiv” [Annual children's book festival “Alphabet Kingdom of Magi and Angels”]. Available at: <http://surl.li/jtqqev> [in Ukrainian].